

→ dává najevo, že tady turisté končí a pokračovat budou horolezci, se nabízejí dvě fixní lana. Jsou to festovými železnými kolíky do skal zatemované ocelové pruty. Zdatnější se jich jenom drží při postupu celkem snadným lezeckým terénem.

Cesta vzhůru pokračuje nepříjemně nepřehlednými suťovými žlaby. Celkem jsou tři a desítky náznaků stezek, pseudochodníků a šlapů vedle správné cesty vzhůru je příliš. Kdo tato místa nezná, snadno začne nejistotou bloudit.

Slavná malá chatička Solvayhütte se dvěma palandami zavěšená na skalní římse, kam se musí i zkušený horolezec dost obezřetně vyškrábat po ostře nalámaných kamenech obsypaných jemnou suti, je zeleným ostrůvkem v oceánu. Je doopravdickou oázou. Už mnohokrát se lezcům ve stěně Matterhornu náhle zhoršilo počasí a na sotva šesti osmi čtverečních metrech jich sedělo a stálo třeba i devatenáct.

Od „Solvayky“ pokračuje výstup skalou. Už je nádherný rozhled, ale spíš než do kraje dívají se desítky párů očí zpod helem šikmo vzhůru po stěně plné zlomků. Stačí neopatrný smek boty a dolů na ostatní letí kamení. Některé se po několika odskocích dostanou k delšímu volnému pádu a pak

obloukem akcelerují, až těm dole bez předchozího upozornění udělají „frrrrr“ kolem hlavy. Jako by samotná smrt šeptala: „Pozor, moji milí, jsem tady...“

Rychlí a nezbloudilí lezci jsou v těchto místech tak čtyři pět hodin od nočního startu. Nyní už je čeká poutavé obejití barbarsky červené věže a výstup Moselovou plotnou na hřeben. Zde se znovu objevuje ve skále železo. Jsou to jako hole vysoké kůly z ocelové kulatiny. Tady, těsně pod vrcholem Matterhornu panují i v létě tak drsné podmínky, že tu ocel ani nezačíná reznout.

Zde je to místo, kterého je třeba se také bát. Už jsme blízko vrcholu. Dost vysoko na problémy s výškou. Kdo pobyt nad čtyři tisíce nezná, nesnadno na sobě rozpozná přicházející euforii. Sladké obloužení z nedostatku kyslíku a příliš rychlého výstupu. Plíží se do vědomí lidí nepozorovaně a přesto jistě. Všechno je na jedinou růžov a jde snadno... Od toho jsou v horách kamarádi. Je třeba zastavit nebo ještě lépe – ihned se obrátit a začít klesat. Zkušení vědí, že i kdyby v tu chvíli stáli krok pod vrcholem, musejí dolů.

V lanových dvojicích postupují průvodci a klienti stejně. Od kolíku ke kolíku. Nikde žád-

né jiné jištění neváží. Je to trochu riskantní postup, ale je nejrychlejší. Snadno by tu vznikla tlačenička. A už jsou na firnu. Ten začíná opravdu už jen pár desítek kroků pod vrcholem. Teď vážou všichni na nohy mačky. Stále navázání postupují lezci lehce šikmo vzhůru ke Švýcarskému vrcholu.

Vrchol. Vršek. Summit. Top

Když je vidět na všechny strany, je tu vrchol. Slavný, náhle prostý. Skála a led. Po šestihodinové tvrdé práci ti dobří jsou nahoře.

Drsnější horolezci si tady podávají ruce. Klienti okamžitě tahají foťáky.

Hlava Matterhornu nemá veliké temeno. Hodně lidí tu nadělá pěkný zmatek. Proto se pár z lezců uklízí na sedmdesát metrů vzdálený italský vr-

chol. Jen o pár výškových metrů níž. Vede k němu uzounký hřebínek.

Dolů střež své kroky

Sestup je nepříjemně obtížnější a víc drásá nervy. Polounavený člověk už by spěchal. Neznalec si navíc myslí, že vítězství už dosáhl a „teď se prostě jenom vrátí“. Pozná se to na ledabylosti pohybů a kroků. Pak se ale zastaví napětím, když se slaňuje mezi ocelovými kolíky pod vrcholem. Ten první, který jde dolů, je jištěn odshora. O nic moc nejde. Jenomže ten, který jde jako druhý, by v případě pádu byl zastaven stejně daleko pod spodním kolíkem, jak vysoko nad ním se „utrhl“. To není legrace.

Suť, tma, únava

Zatímco cesta vzhůru trvala pět, slabých šest hodin. Návrat po skále – to šlo dobře – a potom suťovišti – shora vypadají najednou jinak a skoro žádný prvolezec cestu zpět nepoznává – trval celkem devět hodin! Klouby a svaly už pěkně bolely. Každý krok se trochu sesul a znova a znova bylo třeba hledat rovnováhu. Svaly na nohou se přitom napínaly znova a znova. Sušenky s čokoládou byly už dávno pryč a čaj také.

Přes to všechno jsou teď všichni zpět u chaty. Na cestě ve skále byli od rána, od noci celkem osmnáct hodin. Už je ani nezajímá, jestli Hans Dietrich i takhle pozdě večer točí uvnitř svoje hladinky mizerné pěního piva. Ne všem se zákonitě muselo včas povést najít správnou cestu sem dolů. Ve stěně přízračně pomalu a teskně blikne světýlko. Tam, tady a snad i tamhle. Jsou to lezci, kteří nestihli sejít až dolů k chatě, nervózou nemůžou najít cestu, motají se v suti. Mnozí už pochopili, že je čeká noc ve stěně. Hledají si vhodné kamenné římsy nebo hrabou alespoň sedátko v tříšti ostrých kamínků. Ti vůči sobě zodpovědnější tahají z batohů lehké lezecké spacáky. I tak se budou celou noc třást.

Ale přežijí. ●

ZDENĚK JANKOVSKÝ

FOTO: IVAN VECL